

Akty prawne

- Ustawa Prawo oświatowe z dn. 14.12.2016 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dn. 12.02.2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 r. poz. 325 z późn. zm., w tym Dz.U. z 2026 r. poz. 73)
- Rozporządzenie MEN z dn. 3.04.2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dn. 9.08.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280 oraz z 2022 r. poz. 1594 ze zm.)

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) stanowi integralną część procesu edukacyjnego w szkole i jest zgodny z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 r. poz. 325 z późn. zm., w tym Dz.U. z 2026 r. poz. 73). Program ten ma na celu systematyczne wspieranie uczniów w planowaniu decyzji edukacyjno-zawodowej oraz rozwijaniu kompetencji niezbędnych na rynku pracy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) jest spójny z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły.

1. Cele programu.

Cel główny:

Wsparcie uczniów w rozwoju kompetencji niezbędnych do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz podejmowania decyzji dotyczących przyszłości zawodowej.

Cele szczegółowe:

- Kształtowanie umiejętności planowania kariery zawodowej i edukacyjnej.
- Przygotowanie uczniów do podjęcia odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru zawodu i kierunku dalszego kształcenia.
- Rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych i pracy zespołowej, istotnych na rynku pracy.
- Zapewnienie uczniom dostępu do informacji o możliwościach kształcenia na różnych etapach edukacji.
- Pomoc uczniom w rozpoznawaniu własnych predyspozycji, zainteresowań i talentów.
- Kształtowanie postawy proaktywnej w odniesieniu do zmian zachodzących na rynku pracy.

2. Treści programowe:

- a. **Poznanie własnych zasobów**, między innymi zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- b. **Świat zawodów i rynek pracy**, między innymi poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- c. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, między innymi znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenia się przez całe życie.
- d. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, między innymi planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonizyjowego poradnictwa kariery.

3. Adresaci programu:

- a. Uczniowie oddziałów przedszkolnych oraz uczniów klas I–VIII szkoły podstawowej.
- b. Rodzice/opiekunowie uczniów.
- c. Nauczyciele i wychowawcy.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie przez nauczycieli kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich, jak np. Dni Otwarte szkół;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponad-podstawowych, informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;

- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z doradztwem zawodowym

4. Formy realizacji programu.

Doradztwo zawodowe jest realizowane na:

- 1) zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego;
- 2) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie;
- 3) zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII;
- 4) zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 5) zajęciach z wychowawcą.

Doradztwo zawodowe będzie realizowane w szkole poprzez różnorodne formy pracy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, w tym:

- zajęcia grupowe;
- indywidualne porady i konsultacje;
- warsztaty tematyczne;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów i z absolwentami szkoły;
- udział w targach edukacyjnych i zawodowych;
- udział uczniów kl. VIII w Dniach Otwartych szkół ponadpodstawowych;

– współpraca z rodzicami i nauczycielami – przekazywanie informacji z zakresu doradztwa zawodowego niezbędnych w zakresie wspierania dzieci/uczniów w planowaniu kariery.

5. Osoby odpowiedzialne za realizację programu WSDZ.

Doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkole realizowane jest przez wszystkich członków Rady Pedagogicznej: dyrektora, wychowawców, nauczycieli przedmiotowych, nauczycieli – wychowawców świetlicy, nauczycieli – bibliotekarzy, pedagoga szkolnego i psychologa i inne osoby wspomagające działania doradcze.

6. Współpraca z otoczeniem zewnętrznym.

W ramach realizacji programu szkoła będzie współpracować m.in. z:

- instytucjami edukacyjnymi (np. szkołami ponadpodstawowymi, uczelniami);
- Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi;
- Centrum Rozwoju Talentów w Gdańsku.

7. Zasady realizacji programu:

- a. Zgodność z potrzebami uczniów: Program będzie elastycznie dostosowywany do indywidualnych potrzeb i zainteresowań uczniów.
- b. Indywidualizacja wsparcia: Pedagog, psycholog zapewni uczniom indywidualne konsultacje, które pozwolą lepiej zrozumieć ich predyspozycje, zainteresowania oraz możliwości na rynku pracy.
- c. Aktywne metody nauczania: W ramach zajęć doradztwa zawodowego wykorzystywane będą metody aktywizujące, takie jak praca w grupach, projekty edukacyjne, symulacje sytuacji zawodowych.
- d. Stała współpraca z rodzicami, nauczycielami i wychowawcami: Rodzice, nauczyciele, wychowawcy będą otrzymywać informacje o możliwościach edukacyjnych i zawodowych w zakresie wyboru dalszej ścieżki kariery.

8. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w poszczególnych klasach.

Oddziały przedszkolne:

- 1) Uczeń rozpoznaje co lubi robić.
- 2) Nazywa czynności, których lubi się uczyć.
- 3) Poznaje zawody w najbliższym otoczeniu.

4) Podejmuje próby planowania własnych działań i decydowania w ważnych dla niego sprawach.

Klasy I– III:

- 1) Wstępne rozpoznawanie zainteresowań dzieci.
- 2) Zapoznanie z pojęciem „pracy” i różnymi zawodami.
- 3) Rozwijanie umiejętności społecznych i komunikacyjnych ucznia.

Klasy IV– VI:

- 1) Poznawanie własnych uzdolnień i zainteresowań.
- 2) Określenie przez ucznia przedmiotów, których lubi się uczyć.
- 3) Samodzielne dociera do informacji oraz korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- 4) Rozwijanie świadomości wartości pracy w życiu człowieka.
- 5) Prezentacja różnych ścieżek edukacyjnych i zawodowych.

Klasy VII–VIII

- 1) Pogłębione poznanie predyspozycji zawodowych, zainteresowań i kompetencji.
- 2) Rozpoznawanie własnych ograniczeń jako wyzwanie w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych.
- 3) Świadome planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej, uwzględniające konsekwencje podjętych wyborów.
- 4) Poznanie oferty szkół ponadpodstawowych i rynku pracy.
- 5) Rozwój umiejętności związanych z autoprezentacją, przedsiębiorczością, zarządzaniem czasem.

9. Ewaluacja programu.

Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego będzie się opierać na monitorowaniu podejmowanych działań w celu ich ulepszania lub wprowadzania nowych form i metod pracy.

Wykorzystane zostaną do tego: wywiad, obserwacja, ankieta.

Ewaluacja pozwoli aktualizować działania doradcze, określi, jak najlepiej dostosować je do potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców i nauczycieli, co umożliwi długoterminowe planowanie działań doradczych.

10. Podsumowanie.

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje oddziały przedszkolne, I oraz II etap edukacji. Wprowadza działania, które pomogą uczniom świadomie planować swoją przyszłość edukacyjną i zawodową. Poprzez współpracę z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami i instytucjami zewnętrznymi szkoła będzie wspierać rozwój uczniów w zakresie wyboru odpowiednich ścieżek kariery.

WSDZ obejmuje spójne działania szkoły, będzie realizowany w okresie roku szkolnego. Harmonogram działań zostanie zawarty w Programie Doradztwa Zawodowego na dany rok szkolny.

- Wprowadza się zapis (DZ) obok tematu lekcji, podczas którego nauczyciel realizuje treści z zakresu doradztwa zawodowego.

Opracowały:

Edyta Misztal

Anna Wójcik

Jolanta Anuszevska-Rudzik

Małgorzata Ginter

Katarzyna Uznańska